

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie VIII./2022
Senát I

Nález:

spisová značka	I. ÚS 84/2022
populárny názov	Trovy dokazovania
sudca spravodajca	Rastislav Kaššák
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	17.08.2022
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 47 ods. 3 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov
analytická právna veta	<p>Trovy dokazovania je v zásade povinná nahradiť strana, ktorú zaväzuje povinnosť nahradiť trovy konania ako celku v nadväznosti na procesný neúspech alebo zavinenie zastavenia konania. Zaplatený preddavok predstavuje trovy konania sporovej strany, ktorá ho zložila na účet súdu. Za podmienok vymedzených v § 255 a § 256 CSP prizná súd sumu zodpovedajúcu jeho spotrebovanej časti strane ako náhradu trov konania voči protistrane.</p> <p>Nie je prípustné, aby okresný súd v prípade tej časti náhrady trov dôkazu, ktoré vznikli štátu, zohľadnil procesný (ne)úspech sporových strán, no zvyšnú časť náhrady trov spojených s tým istým znaleckým dokazovaním (uhradených z preddavku zloženého sťažovateľom) ponechal v inom režime nezohľadňujúcim pomer úspechu a neúspechu strán v spore tvrdiac, že ide výlučne o trovy sťažovateľa.</p>
skutkový stav a základné fakty	<p>Podanou žalobou sa žalobkyňa domáhala, aby okresný súd uložil sťažovateľovi povinnosť zdržať sa neoprávneného zásahu do jej vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam spočívajúceho v osadení železných stĺpov, a to povinnosť odstrániť železné stĺpy a zdržať sa odvádzania dažďovej vody a vody z topiaceho sa snehu na uvedené nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobkyne.</p> <p>Na návrh sťažovateľa okresný súd uznesením z 5. októbra 2018 nariadil znalecké dokazovanie a ustanovil znalkyňu z odboru geodézie a kartografie na účel určenia hranice medzi pozemkami strán sporu, pričom sťažovateľovi uložil povinnosť zaplatiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania celkom v sume 2 000 eur. Po vypracovaní znaleckého posudku a jeho predložení okresnému súdu uzavreli strany súdny zmier, ktorý okresný súd schválil a rozhodol tiež o trovách konania, keďže dohoda o ich náhrade nebola súčasťou zmierny.</p> <p>O odvolaní sťažovateľa proti piatemu výroku predmetného uznesenia o trovách štátu, ktoré vznikli v dôsledku vyplatenia časti znaleckého aj z finančných prostriedkov štátu v sume 317,28 eur, rozhodol Krajský súd v uznesení z 31.</p>

	<p>júla 2019 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“) tak, že uznesenie okresného súdu zo 14. marca 2019 v napadnutej časti zmenil a štátu priznal nárok na náhradu trov konania proti každej zo sporových strán v rozsahu 50 % a sťažovateľovi priznal proti žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.</p> <p>Uznesením z 25. marca 2020 okresný súd obsadený vyšším súdnym úradníkom uložil sťažovateľovi povinnosť zaplatiť žalobkyni trovy konania v sume 747,19 eur (prvý výrok), žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť sťažovateľovi trovy konania v sume 765,49 eur (druhý výrok) a rozhodol o náhrade trov štátu tak, že sťažovateľovi a žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť štátu trovy konania každému v sume 158,64 eur (tretí a štvrtý výrok).</p> <p>Proti predmetnému uzneseniu vyššieho súdneho úradníka podala žalobkyňa aj sťažovateľ sťažnosti, o ktorých rozhodol sudca okresného súdu napadnutým uznesením tak, že zmenil uznesenie vyššieho súdneho úradníka v prvom a druhom výroku podľa § 250 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pričom sťažovateľovi uložil prvým výrokom povinnosť zaplatiť žalobkyni trovy konania v sume 989,27 eur a druhým výrokom uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť sťažovateľovi trovy konania v sume 506,90 eur.</p> <p>Podstata ústavnej sťažnosti spočíva v tvrdení sťažovateľa o porušení jeho základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy), základného práva na rovnosť v konaní (čl. 47 ods. 3 ústavy) a práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutým uznesením okresného súdu z dôvodu, že okresný súd považoval sťažovateľom uhradený preddavok na trovy znaleckého dokazovania v sume 2 000 eur len za trovy sťažovateľa, ktorých náhrada mu nebola priznaná. Podľa sťažovateľa však znalecké dokazovanie bolo rozhodujúce pre posúdenie celého sporu, preto ak bola náhrada trov dôkazu hradená z finančných prostriedkov štátu (v sume 317,28 eur) rozdelená podľa pomeru úspechu oboch sporových strán, musí tento režim nasledovať aj náhrada trov dôkazu vysporiadaná z preddavku zloženého sťažovateľom.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>V danom prípade sa žalobkyňa podanou žalobou domáhala, aby súd uložil sťažovateľovi zdržať sa neoprávneného zásahu do jej vlastníckeho práva, konkrétne uloženia povinnosti odstrániť železné stĺpy a zdržať sa odvádzania dažďovej vody na jej pozemok. Po oboznámení sa s výsledkami znaleckého dokazovania, ktoré bolo nariadené na návrh sťažovateľa, uzavreli sporové strany zmier, ktorý okresný súd uznesením zo 14. marca 2019 schválil. Vzhľadom na to, že súčasťou súdneho zmieru nebola dohoda sporových strán o náhrade trov konania, postupoval okresný súd podľa § 255 ods. 1 a § 256 ods. 1 CSP a vo vzťahu k jednotlivým žalobkyňou 7 uplatneným nárokom rozhodol o nároku na náhradu trov konania dvomi samostatnými výrokmi. V časti uzavretého súdneho zmieru priznal úspešnej žalobkyni proti sťažovateľovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu a v časti čiastočného späťvzatia žaloby priznal nárok na náhradu trov konania sťažovateľovi voči žalobkyni, keďže v tejto časti mal procesný úspech.</p> <p>Pri následnom rozhodovaní o výške trov konania okresný súd v zmysle uznesenia krajského súdu, ktorým bol štátu priznaný nárok na náhradu trov od oboch sporových strán v rovnakom pomere, zohľadňujúc výsledok sporu, zaviazal sťažovateľa aj žalobkyňu zaplatiť štátu sumu 158,64 eur (t. j. každého v rozsahu 50 % z trov preddavkovaných štátom), avšak zvyšnú časť trov dokazovania uhradených z preddavku sťažovateľa v sume 2 000 eur považoval za trovy sťažovateľa, ktorých náhrada mu priznaná nebola.</p> <p>Takýto postup okresného súdu nie je možné považovať za ústavne akceptovateľný. Podľa názoru ústavného súdu totiž nie je prípustné, aby okresný súd v prípade tej časti náhrady trov dôkazu, ktoré vznikli štátu, zohľadnil procesný (ne)úspech sporových strán, no zvyšnú časť náhrady trov spojených s tým istým znaleckým dokazovaním (uhradených z preddavku zloženého sťažovateľom) ponechal v inom režime nezohľadňujúc pomer úspechu a</p>

	<p>neúspechu strán v spore tvrdiac, že ide výlučne o trovy sťažovateľa. Okresný súd pritom celkom odignoroval názor krajského súdu, že závery znaleckého posudku boli rozhodujúce pre procesné správanie oboch sporových strán, ktoré sa odrazilo aj v rozhodnutí o trovách konania (bod 14 uznesenia krajského súdu), a nelogicky zotrval na svojom závere, že znalecké dokazovanie bolo nariadené len v súvislosti s prvým petitom žaloby, pričom v tejto časti bol úspešnej žalobkyni priznaný proti sťažovateľovi nárok na náhradu trov v plnom rozsahu. Ústavný súd sa preto stotožňuje s tvrdením sťažovateľa, že napadnuté rozhodnutie o výške trov konania je v tejto časti rozporuplné a nepresvedčivé a nezodpovedá rozhodnutiu o nároku na náhradu trov.</p> <p>V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že trovy dokazovania je v zásade povinná nahradiť strana, ktorú zaväzuje povinnosť nahradiť trovy konania ako celku v nadväznosti na procesný neúspech alebo zavinenie zastavenia konania. Zaplatený preddavok predstavuje trovy konania sporovej strany, ktorá ho zložila na účet súdu. Za podmienok vymedzených v § 255 a § 256 CSP prizná súd sumu zodpovedajúcu jeho spotrebovanej časti strane ako náhradu trov konania voči protistrane (bližšie pozri Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016. s. 906 a 907).</p> <p>Za neakceptovateľný považuje ústavný súd aj záver okresného súdu vyslovený v namietanom uznesení, ktorý zopakoval taktiež vo svojom vyjadrení k ústavnej sťažnosti, že sťažovateľ mal v prípade svojej nespokojnosti podať odvolanie nielen proti výroku uznesenia zo 14. marca 2019 o náhrade trov štátu (t. j. piatemu výroku), ale aj proti výroku o priznaní nároku na náhradu trov konania proti žalobkyni (t. j. štvrtému výroku). V tejto časti konania však okresný súd konštatoval procesný úspech sťažovateľa a priznal mu proti žalobkyni nárok na náhradu trov v plnom rozsahu, preto nebol dôvod, aby sťažovateľ bránil svoje práva v odvolacom konaní aj v tejto časti.</p> <p>V závere ústavný súd už len dodáva, že v prípade čiastočného úspechu niektorej zo sporových strán sa náhrada trov konania pomerne rozdelí. Aby však čiastočný úspech založil nárok na čiastočnú náhradu trov konania, musí to byť prevažujúci úspech, teda aby po porovnaní procesného úspechu oboch sporových strán zostala ešte suma opodstatňujúca záver o prevažujúcom úspechu jednej zo strán. Ak by sa v spore úspech a neúspech navzájom vyvážili, náhrada trov konania sa spravidla neprizná žiadnej zo sporových strán.</p> <p>Ak preto okresný súd v danom prípade pri v podstate rovnakom čiastkovom (ne)úspechu žalobkyne a sťažovateľa náhradu trov konania pomerne rozdelil namiesto toho, aby nepriznal nárok na náhradu trov konania žiadnej zo strán sporu v zmysle § 255 ods. 2 CSP, rozhodol zbytočne komplikovane. Vyšší súdny úradník rozhodujúci o výške trov konania a následne ani sudca, ktorý rozhodoval o sťažnostiach oboch strán, však už s takto určenou mierou procesného (ne)úspechu nemohli nič urobiť.</p> <p>Keďže okresný súd svoje rozhodnutie zaťažil vadou ústavnej neudržateľnosti, ktorej dôsledkom je porušenie práva sťažovateľa na ústavne konformný výklad a aplikáciu zákonných noriem v jeho právnej veci ako významné súčasti základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov</p>	
<p>súvisiace právne predpisy</p>	
<p>klúčové slová</p>	<p>trovy konania znalec, znalecký posudok-znalecké dokazovanie práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na súdnu ochranu</p>

spisová značka	I. ÚS 108/2022
populárny názov	Vlastný zmluvný vzťah s povinným zo zmenky
sudca spravodajca	Jana Baricová
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	08.07.2022
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov
analytická právna veta	Pokiaľ pre posúdenie toho, či išlo v danej veci o spotrebiteľský vzťah, vyžadoval okresný súd od sťažovateľky opísanie zmenkového vzťahu a predloženie zmenky, nesprávne a extenzívne vyložil odkaz na § 17 zmenkového a šekového zákona uvedený v § 39 ods. 4 Exekučného poriadku v znení platnom od 23. decembra 2015 do 31. marca 2017. Táto požiadavka je relevantná výlučne v zmenkovom súdnom konaní, a nie v exekučnom konaní (m. m. IV. ÚS 26/2022), v ktorom je úlohou exekučného súdu z predložených dokumentov skúmať iba povahu právneho vzťahu a po prípadnom zistení, že ide o spotrebiteľský vzťah, posúdiť okolnosti uvedené v § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku.
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľka vystupuje ako oprávnená v exekučnom konaní, v ktorom od povinných vymáhala svoju pohľadávku judikovanú zmenkovým platobným rozkazom. V priebehu konania v súlade s novelou č. 438/2015 Z. z. zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) predošlý oprávnený doplnil svoj návrh o rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu s povinným (§ 243f ods. 1 v spojení s § 39 ods. 4 Exekučného poriadku). Prílohu tohto podania tvorila zmluva o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere z 28. júna 2005, dohoda o vydaní a vyplnení zmenky z 28. júna 2005 a oznámenie o vyplnení zmenky z 13. augusta 2007.</p> <p>Napadnutým uznesením okresný súd okrem iného zastavil exekúciu (výrok II). V rámci odôvodnenia tohto výroku okresný súd najskôr skonštatoval, že doplnenie návrhu v zmysle § 39 ods. 4 Exekučného poriadku preskúmal napriek tomu, že ho urobil iný subjekt (právny predchodca sťažovateľky), nakoľko malo svedčať o vzniku pôvodného právneho vzťahu. Nadväzne uviedol, že právny predchodca sťažovateľky síce opísal a z listinných dôkazov zároveň vyplýva vznik pôvodného právneho vzťahu, ale nie je z nich zrejмый vznik samotného zmenkového vzťahu, t. j. dôvod a spôsob vystavenia a vyplnenia biankozmenky. Subjekt podľa jeho názoru neuviedol, kedy došlo k vyplneniu zmenky jeho právnym predchodcom, a tiež chýbajú akékoľvek identifikácie týkajúce sa zmenky, t. j. zmenková suma, úroky, dátumy a pod., pričom zmenka, resp. jej kópia netvorí prílohu podania. Okresný súd nepovažoval za relevantné predložené listinné dôkazy, ktoré mali osvedčiť skutočnosti tvrdené právnym predchodcom sťažovateľky, pretože nedokazovalo skutočnosť ako právny predchodca sťažovateľky dospel k zmenkovej sume, z čoho pozostáva, či podkladom na zmenkové konanie boli právne vzťahy vyplývajúce práve z predložených listín.</p> <p>Keďže sťažovateľka nepredložila podklady na preskúmanie dôvodov podľa § 243f ods. 6 Exekučného poriadku, okresný súd poukazom na § 243f ods. 5 Exekučného poriadku zastavil exekúciu v celom rozsahu, odvolávajúc sa na stanovisko č. 1/2016 občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Trnave.</p>
z odôvodnenia	V prvom rade je potrebné uviesť, že dôvodom prijatia novely Exekučného poriadku bola nevyhnutná potreba vysporiadať sa s otázkou ochrany spotrebiteľa v exekúciách prebiehajúcich na základe exekučného titulu vydaného v konaní, v ktorom nebola spotrebiteľovi ako účastníkovi poskytnutá primeraná ochrana. Preto sa upravila možnosť exekučného súdu odmietnuť vydať poverenie na

vykonanie exekúcie, resp. v prebiehajúcich konaniach exekúciu zastaviť. Novela Exekučného poriadku mala umožniť ochranu spotrebiteľov pred nedôvodnými nárokmi uplatňovanými v štádiu exekúcie tým, že bola exekučnému súdu ustanovená povinnosť prihliadnúť na spotrebiteľské vzťahy, ak v pôvodných konaniach všeobecné súdy túto povinnosť opomenuli.

Okresný súd doplnenie podania neuznal, pretože sťažovateľka vo svojom doplnení neopísala vlastný zmenkový vzťah podľa § 17 ods. 1 zmenkového zákona. Podľa jeho slov, z pripojených listinných dôkazov vyplýva vznik pôvodného právneho vzťahu, avšak nie je z nich zrejмый vznik samotného zmenkového vzťahu, t. j. dôvod a spôsob vystavenia a vyplnenia biankozmenky, kedy došlo k vyplneniu zmenky právnym predchodcom sťažovateľky a identifikácia zmenky. Sťažovateľka je naopak toho názoru, že osvedčila relevantné skutočnosti a pokiaľ predložila do exekučného konania všetko čo mala k dispozícii a odkázala na zmenkový spis pokiaľ by okresnému súdu ňou predložené dokumenty nestačili, splnila si svoju povinnosť v zmysle § 234f ods. 1 Exekučného poriadku. Zo strany okresného súdu preto malo dôjsť k preskúmaniu či je daný dôvod na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku alebo v exekúcii pokračovať.

Ako vyplýva z relevantnej právnej úpravy (§ 243f ods. 1 v spojení s § 39 ods. 4 Exekučného poriadku), oprávnený mal povinnosť opísať rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu s povinným. V tejto rovine sa ústavný súd stotožňuje s názorom sťažovateľky, že pod pojmom „vlastný vzťah s povinným“ sa mal na mysli pôvodný právny vzťah, z ktorého vznikla zmenka. V prejednávanej veci tento základný právny vzťah vyplýva zo zmluvy o úvere a príloh, ktoré tvoria jeho neoddeliteľnú súčasť. Okresný súd netvrdil, že sťažovateľ nedostatočným spôsobom opísal „vlastný vzťah s povinným“, tvrdil iba to, že z pripojených listinných dôkazov nie je zrejмый vznik samotného zmenkového vzťahu. S ohľadom na relevantnú právnu úpravu ale nie je zrejмый z čoho mala vyplývať povinnosť sťažovateľky uviesť v doplnení návrhu na vykonanie exekúcie okrem identifikácie samotného zmluvného vzťahu aj ďalšie okolnosti súvisiace s vystavením a vyplnením (bianko)zmenky a prečo okresnému súdu nepostačovali predložené dokumenty na to, aby ustálil, či v danom prípade ide o spotrebiteľský vzťah.

Ak okresný súd odvodzoval túto povinnosť od § 17 zmenkového a šekového zákona, na ktorý odkazuje § 39 ods. 4 Exekučného poriadku v znení platnom od 23. decembra 2015 do 31. marca 2017, tak i z tohto ustanovenia (v kontexte s účelom novely Exekučného poriadku) vyplýva, že v súvislosti s doplnením návrhu malo ísť o skutočnosti, z ktorých by okresný súd mohol posúdiť právny vzťah s povinným v tom smere, či zmenka vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, a teda či žalovaný zo zmenky má postavenie spotrebiteľa. Ide o skutočnosti týkajúce sa najmä neprijateľných zmluvných podmienok (§ 52 v spojení s § 53 Občianskeho zákonníka) alebo neprípustnosti zabezpečenia záväzkov spotrebiteľa zmenkou alebo šekom [§ 5a ods. 1 písm. b) o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov]. Ak totiž na tieto okolnosti v zmenkovom súdnom konaní nebolo prihliadnuté, musí na nich exekučný súd prihliadnúť ex offo.

Pokiaľ pre posúdenie toho, či išlo v danej veci o spotrebiteľský vzťah, vyžadoval okresný súd od sťažovateľky opísanie zmenkového vzťahu a predloženie zmenky, nesprávne a extenzívne vyložil odkaz na § 17 zmenkového a šekového zákona uvedený v § 39 ods. 4 Exekučného poriadku v znení platnom od 23. decembra 2015 do 31. marca 2017. Táto požiadavka je relevantná výlučne v zmenkovom súdnom konaní, a nie v exekučnom konaní (m. m. IV. ÚS 26/2022), v ktorom je úlohou exekučného súdu z predložených dokumentov skúmať iba povahu právneho vzťahu a po prípadnom zistení, že ide o spotrebiteľský vzťah, posúdiť okolnosti uvedené v § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku.

Sťažovateľka v rámci doplnenia návrhu predložila zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, dohodu o vydaní a vyplnení biankozmenky a

	<p>oznámenie o vyplnení zmenky. Podľa názoru ústavného súdu nemožno striktné uzavrieť, že by nešlo o rozhodujúce skutočnosti na opísanie vlastného vzťahu s povinným, z ktorých by nebolo možné dospieť k zisteniu, či vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, a že by neumožňovali preskúmať, či zmluva o úvere spolu s jej prílohami neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, ich rozpor s dobrými mravmi či so zákonom alebo obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky [§ 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku v znení platnom od 23. decembra 2015 do 31. marca 2017].</p> <p>Ak aj napriek tomu mal okresný súd pochybnosti, či podkladom na zmenkové konanie boli právne vzťahy vyplývajúce práve zo zmluvy o úvere, ktorú sťažovateľka predložila ako prílohu k doplneniu návrhu na vykonanie exekúcie, v takom prípade si mal vyžiadať zmenkový súdny spis, čo v obdobných exekučných veciach nie je neobvyklé (pozri napr. uznesenie okresného súdu č. k. 6 Er 1/2008-55 zo 16. januára 2017 potvrdené rozhodnutím odvolacieho súdu). Inými slovami, okresný súd mohol spochybníť sťažovateľkou predloženú zmluvu o úvere a jej prílohy len tým, že by ju porovnal so zmluvou o úvere nachádzajúcou sa v zmenkovom súdnom spise. Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade vyžiadanie zmenkového súdneho spisu nemožno vyhodnotiť ako dokazovanie, ale len za overenie skutočností, ktoré tvrdila, resp. preukazovala sťažovateľka v súvislosti s osvedčením „vlastného“ zmluvného vzťahu s povinnými. Skutočnosť, že niektoré dôkazy právny predchodca sťažovateľky nemohol objektívne priložiť k danému doplneniu návrhu na exekúciu, ale tieto riadne označil a požiadal o ich vykonanie, nemôže byť prekážkou procesného postupu podľa § 243f ods. 6 Exekučného poriadku.</p> <p>Berúc do úvahy uvedené okolnosti veci, ústavný súd hodnotí postup okresného súdu ako svojvoľný, ak vyhodnotil doplnenie podania tak, ako keby k nemu vôbec nedošlo, pričom tento 9 záver odvodil od nepredloženia dokumentov, ktoré neboli pre skúmanie prípadného spotrebiteľského vzťahu nevyhnutné (rozhodujúce). Ústavný súd z uvedených dôvodov dospel k záveru, že napadnutým výrokom uznesenia okresného súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	<p>práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na súdnu ochranu výklad (interpretácia)-rozširujúci exekúcia-exekučné konanie interpretácia právnych noriem</p>

spisová značka	I. ÚS 120/2022
populárny názov	Zásah do práva, ktorý pomínul /väzba
sudca spravodajca	Miloš Maďar
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	08.07.2022
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 8 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 19 ods. 2
analytická právna veta	Väzba, rovnako ako akékoľvek iné opatrenie pozbavujúce osobu jej slobody, má za následok prirodzené obmedzenia jej súkromného a rodinného života. Nevyhnutnou súčasťou práva zadržaného na rešpektovanie rodinného života je však to, aby mu orgány umožnili, alebo ak je to potrebné, dokonca pomáhali udržiavať kontakt s blízkou rodinou. Akékoľvek obmedzenie v tomto smere sa

	<p>musí uplatňovať v súlade so zákonom, musí sledovať jeden alebo viacero legitímnych cieľov uvedených v čl. 8 ods. 2 dohovoru a navyše musí byť nevyhnutné v demokratickej spoločnosti. Pojem nevyhnutnosť na účely čl. 8 znamená, že zásah musí zodpovedať naliehavej sociálnej potrebe, a najmä musí zostať primeraný sledovanému legitímnemu cieľu.</p> <p>Ak je sťažovateľom namietaný zásah do jeho ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv alebo slobôd, potom musí byť tento zásah výrokom meritórneho rozhodnutia ústavného súdu odstrániteľný.</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>V trestnej veci sťažovateľa bolo 1. decembra 2020 vznesené obvinenie sťažovateľovi a ďalším osobám pre obzvlášť závažný zločin legalizácie príjmu z trestnej činnosti a iných. Sťažovateľ bol 4. decembra 2020 vzatý do kolúzne väzby. Dňa 8. decembra 2020 požiadal v súlade so zákonom č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby, v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o výkone väzby“) o možnosť uskutočniť telefonický hovor s viacerými osobami, okrem iných aj s jeho matkou. Dňa 30. decembra 2020 bol oboznámený s napadnutým rozhodnutím o neudelení predchádzajúceho súhlasu na telefonickú komunikáciu obvineného s inými osobami. Dňa 4. januára 2021 podal proti tomuto rozhodnutiu sťažnosť. Upovedomenie prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry, ktorý vyhodnotil jeho sťažnosť ako nedôvodnú a vzhľadom na skončenie väzby aj bezpredmetnú, mu bolo doručené 18. marca 2021. Teda po tom, čo bol 7. januára 2021 prepustený z väzby.</p> <p>Prokurátor v prvom rade konštatoval, že sťažnosti vo veci neumožnenia telefonického alebo osobného kontaktu podľa zákona o výkone väzby sa vybavujú v právnom režime § 210 Trestného poriadku (s odkazom na sp. zn. 1 Tost 3/2021). Následne konštatoval, že obmedzenie vo vzťahu ku kolegom sťažovateľa bolo vykonané na zákonomnom podklade (§ 18, § 19 a § 21 zákona o výkone väzby) a sledovalo legitímny cieľ (účinné a objektívne vyšetrovanie závažnej trestnej činnosti).</p> <p>Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka, že k porušeniu označených práv sťažovateľa došlo tým, že úrad špeciálnej prokuratúry sťažovateľovi neposkytol žiadnu ochranu proti rozhodnutiu a postupu vyšetrovateľky národnej kriminálnej agentúry, ktorá bezdôvodne odmietla udeliť súhlas na telefonický kontakt sťažovateľa s jeho matkou.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>V úvode považoval ústavný súd za vhodné pripomenúť svoj záver vyjadrený v uznesení o prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie č. k. I. ÚS 120/2022-13 z 3. marca 2022 bode 12, že za účinný opravný prostriedok nápravy voči postupu orgánov činných v trestnom konaní v súvislosti s povolením komunikácie s tretími osobami je považovaná sťažnosť, resp. žiadosť prokurátorovi podľa § 210 Trestného poriadku. Tento prostriedok nápravy je plne v súlade s čl. 13 dohovoru (porov. bod 42 nálezu č. k. III. ÚS 456/2021-40 z 10. februára 2022, m. m. bod 27 uznesenia č. k. I. ÚS 205/2021-17 z 11. mája 2021). Uvedené nebolo medzi sťažovateľom a odporcom sporné, čo vyplýva zo samotného napadnutého upovedomenia úradu špeciálnej prokuratúry, ako aj z vyjadrenia generálneho prokurátora k ústavnej sťažnosti.</p> <p>Medzi účastníkmi konania pred ústavným súdom nebola sporná ani tá skutočnosť, že namietané obmedzenie telefonického kontaktu s matkou sťažovateľa predstavovalo zásah do práva sťažovateľa na súkromný a rodinný život, ktorý bol nezvratnej povahy, a hoci bol podľa generálneho prokurátora v súlade s § 21 ods. 1 zákona o výkone väzby, právna úprava je však nevyhovujúca a nezodpovedá medzinárodným požiadavkám. Opačný názor však prezentovali účastníci konania pred ústavným súdom na legitimitu zásahu, keď podľa sťažovateľa mu cieľ nikdy prezentovaný nebol, no generálny prokurátor uviedol, že vyšetrovateľka sledovala predchádzanie trestnej činnosti a „záujem na bezproblémovom vyšetrení“. Z príloh ústavnej sťažnosti ústavný súd zistil, že nesúhlas, aby sťažovateľ telefonoval s uvedenými piatimi kontaktnými osobami (jednou z nich bola aj matka sťažovateľa), bol udelený an block a bez uvedenia dôvodu. V napadnutom upovedomení prokurátor úradu špeciálnej prokuratúry uviedol, že predmetné obmedzenie sledovalo legitímny cieľ, a to</p>

účinné a objektívne vyšetrovanie závažnej trestnej činnosti. Vo vzťahu k proporcionalite zásahu sa nesúhlas ani napadnuté upovedomenie nevyjadruje vôbec, generálny prokurátor vo svojom vyjadrení konštatoval, že sťažovateľ bol v telefonickom kontakte obmedzený neprimerane.

Z judikatúry ESĽP vyplýva, že po zadržaní osoba síce stráca právo na osobnú slobodu, ale naďalej požíva všetky ostatné základné práva a slobody vrátane práva na rešpektovanie rodinného života, takže akékoľvek obmedzenie týchto práv musí byť odôvodnené v každom jednotlivom prípade (pozri rozsudok veľkej komory ESĽP Khoroshenko proti Rusko z 30. 6. 2015, č. 41418/04, body 116 – 117).

Väzba, rovnako ako akékoľvek iné opatrenie pozbavujúce osobu jej slobody, má za následok prirodzené obmedzenia jej súkromného a rodinného života. Nevyhnutnou súčasťou práva zadržaného na rešpektovanie rodinného života je však to, aby mu orgány umožnili, alebo ak je to potrebné, dokonca pomáhali udržiavať kontakt s blízkou rodinou. Akékoľvek obmedzenie v tomto smere sa musí uplatňovať v súlade so zákonom, musí sledovať jeden alebo viaceré legitímnych cieľov uvedených v čl. 8 ods. 2 dohovoru a navyše musí byť nevyhnutné v demokratickej spoločnosti. Pojem nevyhnutnosť na účely čl. 8 znamená, že zásah musí zodpovedať naliehavej sociálnej potrebe, a najmä musí zostať primeraný sledovanému legitímnemu cieľu. Pri posudzovaní, či bol zásah „nevyhnutný v demokratickej spoločnosti“, berie ESĽP do úvahy, že zmluvným štátom sa ponecháva priestor na voľnú úvahu, ale zostáva povinnosťou žalovaného štátu preukázať existenciu naliehavej sociálnej potreby, ktorá stojí za zásahom (rozsudok ESĽP vo veci Kučera proti Slovenskej republike zo 17. 7. 2007, č. 48666/99, bod 127). Európsky súd pre ľudské práva vo všeobecnosti rešpektuje politickú voľbu zákonodarcu, no len pokiaľ nie je zjavne bez rozumného základu (porovnaj Khoroshenko proti Rusku, bod 120).

Bez ohľadu na už uvedené požiadavky na odôvodnenie nevyhnutnosti zásahu v demokratickej spoločnosti podľa čl. 8 ods. 2 dohovoru vyplývajúce z judikatúry ESĽP a na skutočnosť, že v napadnutom upovedomení prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry odôvodnenie v tomto smere absentuje, v prejednávanej veci považoval ústavný súd za podstatné konštatovanie prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry o nemožnosti konvalidovať, resp. reparaovať späťne postup vyšetrovateľky, keďže sťažovateľ bol od 7. januára 2021 sťahovaný na slobodu.

Prepustením sťažovateľa na slobodu (7. januára 2021) pred podaním ústavnej sťažnosti (14. mája 2021) došlo zároveň k situácii, že ani rozhodnutie ústavného súdu vo vzťahu k jeho osobnej slobode už nemôže nijako vylepšiť jeho právnu pozíciu. Prepustením sťažovateľa z väzby sa stratila korelácia medzi namietaným porušením označených práv a jeho reálnou právnou situáciou v predmetnom trestnom konaní.

V tejto súvislosti ústavný súd odkazuje na svoju ustálenú judikatúru (či už nálezy, po prijatí veci na ďalšie konanie, pozri I. ÚS 322/2021, I. ÚS 347/2021, alebo uznesenia o odmietnutí ústavnej sťažnosti, pozri II. ÚS 344/2021, IV. ÚS 560/2020), podľa ktorej v takom prípade považuje ústavnú sťažnosť za neopodstatnenú, pretože v takej veci eventuálne vyhovie návrhu by nemalo vo vzťahu k namietanému konaniu žiadnu relevanciu. Vzniknutá situácia je v teórii a praxi ústavného súdnictva označovaná výrazom „mootness“ (pozri Barron, J., Dienes, C.: Constitutional Law. 4. vyd., St. Paul 1995, s. 83 – 85) alebo ako nedostatok podmienky bezprostredného a trvajúceho zásahu (napr. v praxi Spolkového ústavného súdu SRN „unmittelbare und gegenwärtige Betroffenheit“; k tomu napr. K. Schleich: Das Bundesverfassungsgericht. 3. vyd., München 1994, s. 142 – 150), t. j. stav, keď už spor skončil alebo bol vyriešený inak, a so zreteľom na princíp minimalizácie zásahov do právoplatne skončených konaní a hospodárnosť konania už nemá ďalší zmysel v konaní v danej veci pokračovať.

	Za danej situácie sa námietka porušenia základného práva sťažovateľa na ochranu súkromného a rodinného života posunula do výlučne akademickej roviny a v takýchto prípadoch sa teória i prax ústavných súdov vyhranene prikláňa k odmietnutiu v takejto veci rozhodovať (pozri napr. uznesenie Ústavného súdu Českej republiky z 8. septembra 1999, sp. zn. IV. ÚS 122/99, publikované v Sbírcе nálezu a usnesení Ústavního soudu, zväzok č. 15, uznesenie č. 56, s. 315 a nasl. alebo uznesenie IV. ÚS 227/17 z 31. októbra 2017), pretože tu chýba možnosť bezprostredného a trvajúceho zásahu, ktorý by mohol mať vplyv na pozíciu sťažovateľa. Ak je sťažovateľom namietaný zásah do jeho ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv alebo slobôd, potom musí byť tento zásah výrokom meritórneho rozhodnutia ústavného súdu odstrániteľný, a v danej veci táto podmienka splnená nebola, pretože nevyhovujúci stav, ktorý viedol (bol podnetom) k podaniu ústavnej sťažnosti, už v čase pred jej podaním pominul.
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	rozsudok veľkej komory ESLP Khoroshenko proti Rusko z 30. 6. 2015, č. 41418/04, body 116 – 117 rozsudok ESLP vo veci Kučera proti Slovenskej republike zo 17. 7. 2007, č. 48666/99, bod 127 uznesenie Ústavného súdu Českej republiky z 8. septembra 1999, sp. zn. IV. ÚS 122/99, publikované v Sbírcе nálezu a usnesení Ústavního soudu, zväzok č. 15, uznesenie č. 56, s. 315 a nasl. alebo uznesenie IV. ÚS 227/17 z 31. októbra 2017
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	väzba-kolúzna práva a slobody – základné ľudské práva a slobody-právo na nedotknuteľnosť osoby, súkromia

spisová značka	I. ÚS 157/2022
populárny názov	Poistná zmluva ako spotrebiteľský vzťah
sudca spravodajca	Miloš Maďar
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	08.07.2022
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 73 ods. 3 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 133 ods. 2
analytická právna veta	Pri posudzovaní charakteru poistnej zmluvy a nárokov z nej vyplývajúcich, má všeobecný súd prihliadať nielen na charakter účastníkov zmluvy, ale aj na to, v prospech koho bola uzatváraná, komu z nej vyplývali povinnosti a prináležali práva. Až v kontexte odpovedí na tieto kľúčové otázky, ako aj v kontexte zmyslu a účelu poistnej zmluvy je možné následne skúmať, či je alebo nie je namieste extenzívnejší výklad pojmu spotrebiteľ, a teda nielen z hľadiska jeho doslovného gramatického výkladu.
skutkový stav a základné fakty	V konaní vedenom Okresným súdom Košice I (ďalej len „okresný súd“) sa sťažovateľ ako žalobca domáhal od žalovaného zaplata sumy 57 000 eur s príslušenstvom z titulu poistného plnenia z poistnej zmluvy. Rozsudkom z 10. januára 2017 okresný súd v I. výroku zastavil konanie v časti 6 000 eur s úrokmi z omeškania, v II. výroku žalobu zamietol a v III. výroku žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“), rozhodujúc o odvolaní sťažovateľa, rozsudkom zo 16. mája 2018 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti (II. a III. výrok, pozn.) ako vecne správny potvrdil a žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom

	<p>rozsahu.</p> <p>Proti predmetnému rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie z dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) argumentujúc, že okresný súd a krajský súd jeho vec nesprávne právne posúdili, pretože „neaplikovali ust. § 54 OZ na znenie zmluvných podmienok – oceňovacích tabuliek, ktoré sú súčasťou poistného vzťahu sporových strán a tvoria súčasť podmienok poistnej zmluvy, nakoľko bližšie a konkrétne vymedzujú práva a povinnosti strán z poistnej zmluvy“, a ďalej z toho dôvodu, že „odvolací súd nepriznal žalobcovi ochranu ako spotrebiteľovi... z dôvodu, že žalobca je lekár a aj znalec, a nemožno ho v prejednávanej veci vnímať ako priemerného spotrebiteľa na trhu poistných produktov, ktorý by si v dôsledku zjavnej nerovnováhy so žalovanou vyžadoval špecifickú ochranu“.</p> <p>Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie sťažovateľa odmietol podľa § 447 písm. f) CSP a zároveň rozhodol, že žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.</p> <p>Podstata námietok sťažovateľa v súvislosti s namietaným porušením jeho základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie je založená na tvrdení o arbitrárnosti a ústavnej neudržateľnosti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ktorým bolo odmietnuté dovolanie sťažovateľa podané podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Najvyšší súd uvádza, že sťažovateľ v dovolaní nevymedzil konkrétnu právnu otázku a neuviedol, v čom spočíva jej nesprávne právne posúdenie tak, ako to požaduje § 432 ods. 2 CSP. Podľa najvyššieho súdu ak sťažovateľ ako dovolateľ namietal nesprávne právne posúdenie v súvislosti s otázkou určenia konkrétneho percenta mu náležiacého v zmysle oceňovacích tabuliek, ktoré sú súčasťou poistnej zmluvy, a v súvislosti s otázkou jeho postavenia ako spotrebiteľa, tak v danom prípade vzhľadom na obsah dovolania nedostatočne špecifikoval uplatnený dovolací dôvod.</p> <p>Ústavný súd teda posudzoval, či právna otázka bola v podanom dovolaní vymedzená v súlade s § 432 ods. 2 CSP, pričom z textu samotného dovolania, ktoré tvorí prílohu ústavnej sťažnosti, považuje ústavný súd za preukázané, že sťažovateľ právnu otázku vymedzil v článku IV dovolania. Ústavný súd v tejto veci, vychádzajúc zo svojej judikatúry, dospel k záveru, že právna otázka bola vymedzená dostatočne a napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu neobstojí z hľadiska základného práva na prístup k súdu, pretože najvyšší súd ústavne nekonformným spôsobom vyložil prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, ako aj § 432 ods. 2 CSP.</p> <p>Najvyšší súd sa ďalej nevyšporiadal s tým, či sťažovateľ vystupoval v súdnom konaní ako spotrebiteľ, pričom v okolnostiach danej veci, v prípade poistnej zmluvy, niet pochýb o tom, že sa vo všeobecnosti považuje za zmluvu spotrebiteľskú (I. ÚS 546/2020). Podľa názoru ústavného súdu je preto nevyhnutné, aby najvyšší súd porozumel podstatu sporu, ktorou je poistná zmluva a nároky z nej vyplývajúce, prihliadal nielen na charakter účastníkov zmluvy, ale aj na to, v prospech koho bola uzatváraná, komu z nej vyplývali povinnosti a prináležali práva. Až v kontexte odpovedí na tieto kľúčové otázky, ako aj v kontexte zmyslu a účelu poistnej zmluvy je možné následne skúmať, či je alebo nie je namieste extenzívnejší výklad pojmu spotrebiteľ, a teda nielen z hľadiska jeho doslovného gramatického výkladu, aký v danej veci učinili všeobecné sudy.</p> <p>Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že pri posudzovaní toho, či dovolateľ dostatočne vymedzí právnu otázku (§ 432 CSP), je potrebné, aby sa najvyšší súd pokúsil autenticky porozumieť dovolateľovi – jeho textu ako celku (pozri I. ÚS 336/2019, I. ÚS 115/2020). Nie je úlohou najvyššieho súdu „hádať“, čo povedal dovolateľ, ale ani vyžadovať akúsi dokonalú formuláciu dovolacej otázky. Ústavný súd sa už v minulosti vyjadril, že najvyšší súd nesmie rezignovať na</p>

	<p>hľadanie odpovedí na hmotnoprávne otázky, pre ktoré sa dovolatelia naň obrátili, nesmie vykladať splnenie náležitostí dovolania a podmienky prípustnosti reštriktívne tak, že k meritórnemu prieskumu ani nedôjde. Najvyšší súd je najvyššou autoritou v rámci všeobecného súdnictva a práve od nej sa očakáva, aby svojou meritórnou rozhodovacou činnosťou vytvárala súdnu stabilnú súdnu judikatúru (I. ÚS 116/2020). Najvyšší súd je nenahradiateľný vo svojej úlohe tvorca judikatúry s autentickým vnútorným nastavením plniť túto rolu a ústavný súd je pripravený na dialóg pri spoločnom úsilí rozvíjať ochranu ľudských práv (pozri I. ÚS 336/2019).</p> <p>Ústavný súd tak po zohľadnení okolností predmetnej veci dospel k záveru, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktorým bolo odmietnuté dovolanie sťažovateľa bez toho, aby ho najvyšší súd vecne preskúmal, boli porušené základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	<p>dovolanie-dovolacie dôvody dovolacie dôvody-nesprávne právne posúdenie práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na súdnu ochranu dovolanie-prípustnosť rozhodnutie ústavného súdu-kasačná záväznosť arbitrárnosť</p>

spisová značka	I. ÚS 203/2022
populárny názov	Procesný nedostatok odôvodnenia rozhodnutia
sudca spravodajca	Miloš Maďar
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	08.07.2022
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	<p>Dodatkový protokol k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1</p>
analytická právna veta	Procesný nedostatok odôvodnenia súdneho rozhodnutia nemusí v konkrétnych okolnostiach veci predstavovať porušenie základného práva na súdnu ochranu v materiálnom zmysle, ak by odstránenie tohto nedostatku nebolo spôsobilé ovplyvniť situáciu sťažovateľky v jej prospech.
skutkový stav a základné fakty	<p>Na základe návrhu sťažovateľky ako oprávnenej bolo na okresnom súde vedené exekučné konanie o vymoženie 1 264,02 eur s príslušenstvom proti povinnej.</p> <p>Na základe návrhu povinnej na zastavenie exekúcie okresný súd uznesením z 20. mája 2021 vydaným vyšším súdnym úradníkom exekúciu zastavil v časti istiny, v časti úrokov z omeškania a v časti trov súdneho konania. Súd považoval za preukázané, že povinná uhradila svoj dlh v čase pred podaním návrhu sťažovateľky na vykonanie exekúcie.</p> <p>Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka sťažnosť, v ktorej namietala, že k úhrade sumy 711,01 eur zo strany oprávnenej nedošlo a vyšší súdny úradník rozhodol na základe falošnej poštovej poukážky predloženej povinnou. Skutočnosť, že k údajnej platbe nikdy nedošlo, preukázala výpisom z jej bankového účtu a zároveň poukázala na to, že identickú poštovú poukážku predložila povinná aj v inom exekučnom konaní.</p> <p>Okresný súd napadnutým uznesením vydaným sudcom sťažnosť sťažovateľky</p>

	<p>zamietol. Konštatoval, že tvrdeniam o falošnej poštovej poukážke nie je možné priznať právnu ochranu, keďže súd nemá žiadnu pochybnosť o jej pravosti a tvrdenia sťažovateľky preto zostali v konaní nepreukázané. Tvrdenie sťažovateľky o údajnom neprijatí tejto platby sú podľa súdu bez právneho významu, keďže faktúrou VF/05/351 bola sťažovateľkou vyúčtovaná práve suma 711,01 eur, ktorú povinná prostredníctvom predloženej poštovej poukážky uhradila. Súd vyhodnotil poštovú poukážku ako listinný dôkaz vo vzájomnej súvislosti s listinným dôkazom faktúrou č. VF/05/351 znejúcou na rovnakú sumu.</p> <p>Predmetom prieskumu ústavného súdu bola otázka, či odôvodnenie rozhodujúceho skutkového záveru o úhrade vymáhanej sumy 711,01 eur povinnou pred podaním návrhu na začatie exekúcie zodpovedá ústavným nárokom na odôvodnenie súdneho rozhodnutia tak, ako ho predpokladajú ústavné práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy alebo čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Z ústavnej sťažnosti, jej príloh a obsahu spisu okresného súdu ústavný súd zistil, že sťažovateľka v ústavnej sťažnosti opakuje argumentáciu, ktorú uplatnila už vo vyjadrení k návrhu povinnej na zastavenie exekúcie a v sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka o čiastočnom zastavení exekúcie. Z bodu 13 odôvodnenia uznesenia vydaného vyšším súdnym úradníkom 20. mája 2021 vyplýva, že súd mal na základe povinnej predložených poštových poukážok (ktoré obsahujú číslo účtu totožné s číslom účtu uvedeného vo faktúrach, ktoré vyhotovila sťažovateľka) za preukázané, že povinná po vydaní exekučného titulu plnila povinnosť (553,01 eur a 711,01 eur), ktorá jej bol exekučným titulom uložená, hoci sťažovateľka namietala úhradu sumy 711,01 eur. K argumentácií týkajúcej sa neprípísania tejto sumy na účet sťažovateľky a ňou predložených výpisov sa ďalej nevyjadruje. K námietke, že povinná predložila totožnú poštovú poukážku aj v inom exekučnom konaní, uvádza, že je bez právneho významu, keďže sa zaoberá iba skutočnosťami ktoré sú relevantné v predmetnom exekučnom konaní. V bode 12 odôvodnenia napadnutého uznesenia okresný súd doplnil, že tvrdeniam sťažovateľky o údajnej falošnej poštovej poukážke (ktoré zostali v konaní nepreukázané) nie je možné priznať právnu ochranu, keďže súd nemal žiadnu pochybnosť o pravosti predloženej poštovej poukážky (ktorá bola ako listinný dôkaz vyhodnotená vo vzájomnej súvislosti s listinným dôkazom – faktúrou č. VF/05/351 znejúcou na rovnakú sumu). Bez právneho významu bolo podľa názoru okresného súdu aj tvrdenie sťažovateľky o údajnom neprijatí platby.</p> <p>K námietke sťažovateľky, že povinná poštovú poukážku predložila aj v exekučnom konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 14 Ek 1043/2020 ako dôkaz o úhrade faktúry č. VF/06/586 znejúcej na sumu 276,50 eur, okresný súd uviedol, že zákonný sudca v predmetnej exekúcii nemá na vyhodnotenie dôkaznej situácie v uvedenej exekúcii žiadny dosah.</p> <p>Vo vyjadrení k ústavnej sťažnosti okresný súd nad rámec už uvedeného odôvodnenia doplnil, že na riadne preukázanie neprípísania predmetnej sumy 711,01 eur v prospech bankového účtu sťažovateľky nemohol okresnému súdu postačovať len výpis za dané mesiace, keďže nebolo možné vylúčiť, že k pripísaniu uvedenej sumy mohlo dôjsť aj neskôr. Na riadne unesenie dôkazného bremena bolo povinnosťou sťažovateľky predložiť okresnému súdu výpis z bankového účtu za celé obdobie od platby poštovou poukážkou až do začatia exekučného konania.</p> <p>Tieto dôvody neunesenia dôkazného bremena však z odôvodnenia rozhodnutia vydaného vyšším súdnym úradníkom ani napadnutého uznesenia nevyplývajú. Odôvodnenie rozhodnutí by však malo byť pre sťažovateľku, ale aj pre nezaujatého pozorovateľa jasnou a zrozumiteľnou odpoveďou na skutkovo relevantnú otázku, keďže odpoveď, ktorá nezohľadňuje argumentáciu sťažovateľky a celkom mechanicky parafrázuje len proti jej verzii svedčiace dôkazy s následným mechanickým záverom o neunesení dôkazného bremena, nie je spôsobilá čo i len čiastočne reagovať na argumentáciu sťažovateľky</p>

	<p>(porov. III. ÚS 177/2021).</p> <p>Odôvodnenie napadnutého uznesenia vykazuje nedostatky, na ktoré sťažovateľka poukazuje, keďže z neho nie sú zrejmé konkrétne dôvody neunesenia dôkazného bremena sťažovateľkou. Po oboznámení sa s vyjadreniami okresného súdu a zúčastnenej osoby možno konštatovať, že tam uvádzané dôvody sú objektívne spôsobilé odôvodniť neunesenia dôkazného bremena sťažovateľkou a okresný súd pochybil, ak ich vo svojom uznesení neuviedol. Ústavný súd však vzhľadom na uprednostnenie princípu racionality v konaní o ústavnej sťažnosti nepovažuje za hospodárne rušiť napadnuté uznesenie len pre účely jeho doplnenia, keďže by odstránenie tohto procesného nedostatku nebolo spôsobilé ovplyvniť situáciu sťažovateľky v jej prospech.</p> <p>Napriek už uvedenému sa okresným súdom ustálený skutkový stav veci plynúci z vykonaného dokazovania nejaví ako arbitrárny alebo ústavne neudržateľný, osobitne s prihliadnutím na skutočnosť vyplývajúcu z príloh k ústavnej sťažnosti. Z tej vyplýva, že 16. novembra 2011 bola na účet sťažovateľky pripísaná suma 987,52 eur, z čísla účtu , označená konštantným symbolom 998 (zúčtovanie súpisiek poštových poukážok), pričom povinná mala sťažovateľke 14. novembra 2011 hradiť sumu 711,01 eur na základe faktúry č. VF/05/351 a sumu 276,50 eur na základe faktúry č. VF/06/586. Ústavný súd tak vyhodnotil, že procesné pochybenie okresného súdu v okolnostiach tejto veci nedosahuje ústavnoprávnu intenzitu.</p> <p>Ústavný súd dopĺňa, že dokazovanie je výlučnou doménou všeobecných súdov a je na ich úvahe, či skutočnosti boli dostatočne preukázané alebo či je potrebné v dokazovaní pokračovať pri zachovaní princípov procesnej ekonomie. Skutočnosť, že okresný súd nepovažoval tvrdenia sťažovateľky za právne relevantné pre rozhodnutie vo veci, neznamená, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces.</p> <p>Napadnutým uznesením okresného súdu nedošlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie v ich materiálnom zmysle.</p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
kľúčové slová	dokazovanie-hodnotenie dôkazov exekúcia rozhodnutie-odôvodnenie

spisová značka	I. ÚS 252/2022
populárny názov	Späťvzatie žaloby po povolení obnovy konania
sudca spravodajca	Jana Baricová
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	08.07.2022
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov
analytická právna veta	V obnovenom konaní nie je možné odignorovať pôvodné konanie, ktoré bolo začaté podaním žaloby, pokračovalo vykonaním rôznych procesných úkonov vrátane pojednávania a dokazovania (a vyústilo do meritórneho rozhodnutia), ale práve naopak, v zmysle princípu jednotnosti konania a s prihliadnutím na účel obnovy konania je nutné ho zohľadniť a po povolení obnovy konania

	<p>pokračovať v spore vykonaním nových dôkazov, na základe ktorých bola povolená obnova konania. Z uvedeného dôvodu nemožno na štádiu po povolení obnovy konania nazerať rovnako, ako keby v danej veci nebolo vykonané ešte ani jedno pojednávanie, keďže výsledky doterajšieho konania majú byť (spolu s novými skutočnosťami) podkladom na prípadne nové rozhodnutie.</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľ bol neúspešným žalovaným v spore o ochranu osobnosti, v ktorom bol právoplatným rozhodnutím zaviazaný k povinnosti ospravedlniť sa žalobcovi a zaplatiť mu nemajetkovú ujmu vo výške 100 000 Sk. Ako príslušník Policajného zboru uvádzal v rámci tohto pôvodného konania len tie skutočnosti, ktoré uviesť mohol, pretože nebol oslobodený od povinnosti zachovávať mlčanlivosť. Po právoplatnom skončení konania ho na základe jeho žiadosti minister vnútra Slovenskej republiky oslobodil od povinnosti zachovávať mlčanlivosť, a preto sťažovateľ podal žalobu na obnovu konania, ktorú Okresný súd Kežmarok (ďalej len „okresný súd“) povolil rozsudkom z 28. augusta 2017 [§ 397 písm. a) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“)].</p> <p>Po právoplatnosti tohto rozhodnutia vzal žalobca žalobu späť, pretože sťažovateľ splnil všetky povinnosti vyplývajúce mu z rozsudku, a teda odpadol dôvod pokračovať v konaní. Sťažovateľ so späťvzatím žaloby nesúhlasil, keďže obnova konania bola povolená z dôvodu, že bez svojho zavinenia nemohol v pôvodnom konaní vypovedať o všetkých skutočnostiach, o ktorých vedel. Zastavením konania by sa potlačil zmysel obnovy konania, ako i jeho právo na prejednanie veci vykonaním nových dôkazov, ktoré pre neho môžu priviesť priaznivejšie rozhodnutie. V uvedenom identifikoval vážny dôvod nesúhlasu so späťvzatím žaloby podľa § 146 CSP.</p> <p>Okresný súd sa s argumentáciou sťažovateľa nestotožnil a uznesením z 23. marca 2021 konanie zastavil s odôvodnením, že späťvzatie žaloby je dispozičným oprávnením žalobcu (§ 145 CSP). Ďalej uviedol, že v obnovenom konaní došlo k späťvzatiu skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu alebo pojednávanie, a preto na nesúhlas sťažovateľa neprihliadal (§ 146 ods. 1 CSP).</p> <p>O odvolaní sťažovateľa rozhodol krajský súd napadnutým uznesením tak, že rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil a rozhodol o trovách konania.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Je vhodné poukázať na inštitút obnovy konania ako mimoriadneho opravného prostriedku, pre ktorý zákon taxatívne (t. j. konečným výpočtom) stanovuje dôvody charakteristické svojou rigoróznosťou kvôli ich možnému zásahu do stability a nezmeniteľnosti právoplatného rozhodnutia. Účelom obnovy konania je odstrániť nedostatky skutkového charakteru spočívajúce najmä v neúplnosti zhromaždených skutočností a dôkazov, na ktorých je postavené pôvodné právoplatné rozhodnutie.</p> <p>Späťvzatie žaloby možno vo všeobecnosti definovať ako jednostranný procesný úkon, ktorým žalobca prejavuje svoju vôľu nepokračovať ďalej v konaní s úmyslom dosiahnuť jeho zastavenie bez meritórneho rozhodnutia. Žalobca týmto spôsobom voľne disponuje sporovým konaním ako celkom, prípadne niektorou jeho časťou. Súd je povinný dispozičný prejav vôle žalobcu rešpektovať a po späťvzati žaloby pokračuje v konaní tak, aby bolo toto konanie bez ďalšieho prejednanie veci zastavené, resp. sčasti zastavené. Výnimku z uvedeného pravidla predstavuje iba alternatíva, keď zastaveniu konania alebo jeho časti bráni kvalifikovaný nesúhlas žalovaného podľa § 146 ods. 1 CSP alebo absencia súhlasu žalovaného podľa § 146 ods. 2 CSP (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016. s. 534).</p> <p>Ústavný súd nerozporuje oprávnenie žalobcu ako domini litis disponovať s konaním a sotožňuje sa i s názorom krajského súdu, že ustanovenia upravujúce obnovu konania nevyklúčujú situáciu, že by žalobca nemohol v štádiu po povolení obnovy konania vziať žalobu späť. Sporným sa tu však stala interpretácia § 146 ods. 1 CSP, teda to, či v štádiu po povolení obnovy konania je alebo nie je potrebné prihliadnuť na nesúhlas sťažovateľa so späťvzatím žaloby. Všeobecné</p>

súdy vyhodnotili túto otázku v prospech žalobcu, pretože boli toho názoru, že vzal žalobu späť skôr, než sa začalo predbežné pojednanie sporu alebo pojednávanie. Takýto záver však naráža na fakt, že konanie sa ocitlo v štádiu po povolení obnovy konania, teda v štádiu konania, ktoré bolo po pojednaní veci už právoplatne skončené rozhodnutím vo veci samej.

Po právoplatnosti rozsudku o povolení obnovy konania je úlohou súdu ex officio vec znova prejednať. Ide o výnimku zo zásady formálnej právoplatnosti rozhodnutia (§ 230 CSP), v zmysle ktorej o veci meritórne skončenej právoplatným rozhodnutím súdu nemožno rozhodovať znova. Pôvodné, obnovou konania napadnuté rozhodnutie sa nahrádza rozhodnutím novým, nedochádza však k jeho zrušeniu (§ 417 CSP). Obe konania, to znamená pôvodné i obnovené konanie, ako aj pôvodné a nové rozhodnutie, tu tvoria jeden celok v zmysle princípu jednotnosti konania, resp. princípu arbitrárneho poriadku (čl. 10 CSP). Podľa neho súd v obnovenom konaní prihliada na všetky skutočnosti a dôkazy, ktoré vyšli najavo ako pri pôvodnom konaní, tak aj v obnovenom konaní.

Z uvedeného je evidentné, že v obnovenom konaní nie je možné odignorovať pôvodné konanie, ktoré bolo začaté podaním žaloby, pokračovalo vykonaním rôznych procesných úkonov vrátane pojednávania a dokazovania (a vyústilo do meritórneho rozhodnutia), ale práve naopak, v zmysle princípu jednotnosti konania a s prihliadnutím na účel obnovy konania je nutné ho zohľadniť a po povolení obnovy konania pokračovať v spore vykonaním nových dôkazov, na základe ktorých bola povolená obnova konania. Z uvedeného dôvodu nemožno na štádium po povolení obnovy konania nazerať rovnako, ako keby v danej veci nebolo vykonané ešte ani jedno pojednávanie, keďže výsledky doterajšieho konania majú byť (spolu s novými skutočnosťami) podkladom na prípadne nové rozhodnutie.

Ide o obdobnú situáciu ako pri späťvzátí žaloby po rozhodnutí súdu prvej inštancie (§ 370 CSP). Logickým dôvodom na späťvzatie žaloby po vyhlásení rozsudku je neúspech žalobcu a tomu korešponduje pravdepodobný závažný dôvod nesúhlasu žalovaného so späťvzatím žaloby, teda jeho úspech vo veci samej. Všeobecný súd v takom prípade obligatórne zisťuje, či protistrana súhlasí so späťvzatím žaloby, pretože súd už vyslovil svoj autoritatívny názor na vec (hoci neprávoplatne). O to viac by mal rovnaký princíp platiť v prípade, ak už existuje právoplatné rozhodnutie všeobecného súdu a právoplatné rozhodnutie o povolení obnovy konania, ktoré vo svojich dôsledkoch usiluje o jeho prelomenie.

S ohľadom na uvedené nemožno súhlasiť s názorom krajského súdu, ktorý neprihliadal na nesúhlas sťažovateľa so späťvzatím žaloby preto, že k späťvzatiu došlo skôr, než začalo predbežné pojednanie sporu, resp. pojednávanie. Takýto záver vyplýva z izolovaného pohľadu na text daného ustanovenia, a neberie do úvahy účinky povolenej obnovy konania, ktoré vo svojich dôsledkoch vracajú spor do štádia dokazovania (§ 416), a nie do fázy predbežného pojednania sporu, tobôž prvého pojednávania vo veci. Pripustením správnosti názoru všeobecných súdov by sa povolená obnova konania nikdy nerozvinula vo svojej druhej fáze, pretože každý úspešný žalobca (v pôvodnom konaní) by po povolení obnovy konania prirodzene vzal žalobu späť s tým, že už mu bolo plnené (tak ako sa to stalo v danej veci). Takýto postup by neprípustným spôsobom zvýhodňoval žalobcu a naopak znevýhodňoval stranu sporu, ktorá dosiahla právoplatné povolenie obnovy konania, no vzápätí stráca možnosť reálneho predloženia a uplatnenia týchto nových skutočností, rozhodnutí alebo dôkazov. Tým by sa zmaril, resp. nenaplnil účel povolenej obnovy konania.

Nesprávna interpretácia § 146 ods. 1 CSP má nesporný dopad na súvisiace ustanovenie § 416 CSP, a teda na samotný inštitút obnovy konania, pretože znamená prekážku pre posúdenie nových skutočností v kontexte tých, ktoré boli podkladom na vydanie rozhodnutia v pôvodnom konaní. Ústavný súd tak na základe posúdenia už uvedeného dospel k záveru, že pokiaľ krajský súd

	<p>napadnutým uznesením potvrdil zastavujúce uznesenie okresného súdu v štádiu po povolení obnovy konania na podklade späťvzatia žaloby žalobcom bez toho, aby prihladol na nesúhlas sťažovateľa ako žalovaného, odôvodňujúc tento postup tým, že v obnovenom konaní sa ešte nezačalo pojednávanie, dopustil sa ústavne neudržateľnej interpretácie § 146 ods. 1 CSP, ktorá mala byť limitovaná teleologicky a systematicky (v spojení s § 416 CSP), a to v rámci mantinelov daných ústavnými princípmi.</p> <p>Ústavný súd z uvedených dôvodov dospel k záveru, že napadnutým uznesením krajského súdu došlo k porušeniu označených práv sťažovateľa.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	<p>obnova konania-žaloba na obnovu konania práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na súdnu ochranu princíp a zásady (zjednotenie pojmov)-dispozičná interpretácia právnych noriem výklad (interpretácia)-formalistický</p>

spisová značka	I. ÚS 310/2022
populárny názov	Vypratanie nehnuteľnosti - hodnota veci
sudca spravodajca	Rastislav Kaššák
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	17.08.2022
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	<p>Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov</p>
analytická právna veta	<p>Za ústavnoprávne súladný postup všeobecných súdov pri určovaní náhrady trov konania v sporoch, ktorých predmetom je vypratanie nehnuteľností, považuje ústavný súd práve postup spočívajúci v aplikácii § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky, teda ako pri veci, ktorej hodnotu nie je možné určiť alebo ju možno zistiť len s nepomernými ťažkosťami.</p>
skutkový stav a základné fakty	<p>Okresný súd rozsudkom 25. apríla 2017 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) uložil sťažovateľovi povinnosť vypratať nehnuteľnosti. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol a v spojení s opravným uznesením z 18. januára 2019 žalobkyni obci Častá (ďalej aj „žalobkyňa“ a „zúčastnená osoba“) priznal proti sťažovateľovi nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %. Po podaní odvolania sťažovateľa Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 21. augusta 2018 potvrdil rozsudok okresného súdu a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.</p> <p>Následne okresný súd uznesením (vydaným vyšším súdnym úradníkom, pozn.) z 29. januára 2020 (ďalej len „uznesenie vyššieho súdneho úradníka“) rozhodol o povinnosti sťažovateľa zaplatiť náhradu trov konania v sume 8 422,01 eur, pričom vychádzal z hodnoty predmetu sporu vo výške 62 716,32 eur. Odôvodnil to tým, že na základe predložených znaleckých posudkov bola v konaní preukázaná takáto hodnota nehnuteľných vecí, ktorých vypratania sa žalobkyňa domáhala. Proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodol okresný súd (sudca, pozn.) napadnutým uznesením tak, že ju zamietol.</p> <p>Sťažovateľ ústavnou sťažnosťou namieta porušenie svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6</p>

	ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu, ktorým okresný súd vyčíslil náhradu trov súdneho konania. Podstata argumentácie spočíva v nesprávnosti aplikácie § 10 ods. 2 vyhlášky, podľa názoru sťažovateľa mal okresný súd v danom prípade aplikovať § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky, pretože spor sa viedol o vypratanie nehnuteľností.
z odôvodnenia	<p>Už vo svojom skoršom rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 107/2012 ústavný súd judikoval, že pri aplikácii § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky má rozhodujúci význam najmä v ňom uvedené slovné spojenie „ak nie je možné vyjadriť hodnotu veci alebo práva v peniazoch“. Vyjadriť hodnotu (v danom prípade práva) znamená najmä vysporiadať sa so skutočným obsahom predmetu konania, teda s otázkou, aké účinky má pre účastníkov konania meritórne rozhodnutie vo veci.</p> <p>V okolnostiach posudzovanej veci sa ústavný súd nestotožňuje s obranou uvádzanou okresným súdom a zúčastnenou osobou. Pokiaľ ide o nález zo 16. mája 2012 (v ktorom ústavný súd vyslovil právny názor, že pokiaľ sú vec, právo alebo plnenie, ktoré sú predmetom daného právneho sporu, peniazmi ocniteľné, potom sa táto suma považuje za základ pre tarifnú hodnotu, a to aj vo veciach určenia vlastníckeho práva k takejto veci, pretože vyhláška dôsledne rozlišuje situácie pre náhrady trov konania, keď je predmet právneho sporu, o ktorom vlastníctve sa rozhoduje, peniazmi ocniteľný a keď nie je, pozn.), ako aj o nález z 18. marca 2015, v týchto prípadoch bolo predmetom súdneho konania určenie vlastníckeho práva k hnuteľnej veci (osobnému motorovému vozidlu, pozn.), resp. určenie vlastníckeho práva k nehnuteľným veciam. V predmetnej veci však nešlo o spor týkajúci sa vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ale predmetom bol špecifický prípad uplatňovania vlastníckeho práva v podobe vypratania nehnuteľností, ktorý sám osebe nie je ocniteľný v peniazoch. K rovnakému záveru už v minulosti dospel ústavný súd napríklad aj v uznesení č. k. II. ÚS 477/2018-12 z 11. októbra 2018.</p> <p>S poukazom na vlastnú rozhodovaciu činnosť (napríklad uznesenia č. k. II. ÚS 477/2018-12 z 11. októbra 2018 a č. k. I. ÚS 121/2019-17 z 3. apríla 2019) ústavný súd zdôrazňuje, že za ústavnoprávne súladný postup všeobecných súdov pri určovaní náhrady trov konania v sporoch, ktorých predmetom je vypratanie nehnuteľností, považuje práve postup spočívajúci v aplikácii § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky, teda ako pri veci, ktorej hodnotu nie je možné určiť alebo ju možno zistiť len s nepomernými ťažkosťami. V tejto súvislosti je nutné poukázať aj na poznámku k položke 1 sadzobníka súdnych poplatkov (príloha zákona o súdnych poplatkoch, pozn.), podľa ktorej zo žaloby o vypratanie nehnuteľnosti sa poplatok vyberie podľa písm. b) tejto položky, teda pevnou sumou, ktorá sa aplikuje na prípady, ak nemožno predmet konania oceniť peniazmi. V tomto prípade tak sám zákonodarca predpokladá, že ide o tzv. neocniteľný predmet konania. Tiež je možné doplniť, že v prípade predmetu konania, ktorým je vypratanie nehnuteľnosti, ide o uloženie istej povinnosti. Zároveň k námietke, že ústavný súd v uznesení z 3. apríla 2019 nevyslovil žiadny právny názor ku kvalifikácii vypratania nehnuteľnosti vo vzťahu k ocniteľnosti predmetu konania peniazmi, je nutné uviesť, že sa s týmto nie je možné stotožniť. Práve naopak, ústavný súd posúdením postupu súdu, keď aplikáciu § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky posúdil v obdobnej veci ako ústavnoprávne súladnú, dal jasnú odpoveď na potrebu aplikácie tohto ustanovenia vyhlášky v prípade žalôb, ktorých predmetom je vypratanie nehnuteľnosti.</p> <p>Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že napadnutým uznesením okresného súdu došlo k porušeniu práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie.</p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	nehnuteľnosť

	trovy konania vypratanie
--	-----------------------------

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.